

Enric Ras i Oliva

Enric Ras i Oliva va néixer a Tarragona el 23 de febrer del 1915, i va morir el 19 d'abril del 2007. Quant a la seva formació, va estudiar el batxillerat a Tarragona, i el revalidà a Barcelona el 1929. Va cursar la carrera d'enginyeria industrial a Barcelona, estudis que finalitzà el 1936, a l'edat de vint-i-un anys. Estudià també ciències exactes a la Universitat de Barcelona, estudis que finalitzà després de la Guerra Civil. Realitzà un curs de postgrau d'especialista metal·lògraf, i obtingué el número u en aquest curs. El 1960 li fou concedit el grau de doctor enginyer industrial.

Pel que fa a la tasca professional en el transcurs de la Guerra Civil, tingué ocasió de treballar a SAF3 (Suministros Aeronáuticos, fàbrica núm. 3), designació que adoptà la firma Construcciones Aeronáuticas, SA de Getafe en ésser traslladada a Reus. Des de l'any 1940 fins al 1942 fou enginyer en cap de l'oficina tècnica de Fibras Artificiales, SA (SAFA) a la seva fàbrica de Blanes. L'any 1942 ingressà a la firma AEG Ibérica de Electricidad, SA, primer com a enginyer en cap de l'oficina tècnica, i posteriorment fou nomenat gerent i director tècnic nacional. Simultàniament, en dues ocasions, li fou encarregada la direcció de la fàbrica de motors, transformadors i interruptors d'AEG Industrial, SA de Terrassa. Aquesta tasca dins el món industrial en el camp de l'electrotècnia la complementà amb una tasca acadèmica que, com que estava fonamentada en una experiència professional, li proporcionà una visió científica i aplicada, fet que li donà un gran prestigi professional, tant a l'empresa com a la universitat. D'ençà del 1956 fou membre de l'Asociación Electrotécnica Española (AEE). L'any 1975, aquesta associació el guardonà amb la Medalla d'Or al Mèrit Electrotècnic. Des de l'any 1979 fou vocal de la Junta Directiva nacional de l'AEE. El 1954, fou elegit secretari de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya i reelegit fins al 1960. Continuà com a vocal de la Junta de l'Associació fins

que l'any 1986 fou elegit vicepresident segon, i el 1989, vicepresident primer. Dins l'Associació, el 1969 fou un dels fundadors del Centre de Perfeccionament de l'Enginyer (CPDE) i, el 1970, de la revista *Novatecnia*. Amb motiu de la creació de l'Institut d'Enginyers de Catalunya el 1981, fou nomenat per l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya un dels seus representants. El 1985 fou nomenat membre del Consell Assessor del Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Generalitat.

En l'àmbit de la docència, paral·lelament a la tasca professional a l'empresa, el 1944 inicià una tasca acadèmica a l'Escola d'Enginyers Industrials de Barcelona, on ha estat un professor de referència i un dels més reconeguts que ha tingut la UPC. Primer va ser professor de topografia i geodèsia fins al 1958, quan obtingué la Càtedra d'Electricitat, una tasca acadèmica que va exercir fins a la seva jubilació el 1985, any en què va ser nomenat catedràtic emèrit fins al 1992. Va editar cinc llibres de text: *Teoría de circuitos: Fundamentos* (1977), Boixareu Edicions; *Transformadores de potencia, de medida de protección* (1983), Boixareu Edicions; *Análisis de Fourier y cálculo operacional aplicados a la electrotecnia* (1979), Servei de Publicacions de l'ETSEIB; *Redes eléctricas y multipolos* (1980), Servei de Publicacions de l'ETSEIB i *Teoría de líneas eléctricas*, vol. 1 (1973) i 2 (1975), UPC. Uns llibres de text editats meticulosament i considerats uns clàssics en el camp de l'enginyeria elèctrica, que mereixeren l'any 1971 a la 4.ª Feria del Libro que l'Asociación Nacional de Ingenieros Industriales, Agrupación de Bilbao, li concedís el Premio al Libro Técnico más Relevante «por el conjunto de la obra, que supone la más importante aportación en el campo de la técnica», i l'any 1976, la mateixa associació li atorgà el premi anual al llibre tècnic més rellevant per la publicació del llibre *Teoría de líneas eléctricas*.

També va publicar el *Diccionario conceptual de la electrotecnia: español-catalán-alemán*, Associació d'Enginyers Industrials i Boixareu Edicions (1992), i l'any 1996 el *Diccionario multilingüe de l'electrotècnia: català-espanyol-francès-anglès-alemany*, Associació d'Enginyers Industrials i Boixareu Edicions, i altres articles i reflexions, especialment sobre la docència i la professió dels enginyers industrials.

A part de la tasca docent, també va ocupar diferents càrrecs en la gestió acadèmica i universitària: va ser director del Departament d'Enginyeria Elèctrica (1972-1977); l'any 1977 fou nomenat vicerector d'Extensió Universitària de la Universitat Politècnica de Catalunya, càrrec que exercí fins al 1982, que fou designat vicerector de Relacions Interuniversitàries de la mateixa universitat fins al 1985, any de la seva jubilació. Des de la constitució del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) el 1979, i també fins a la seva jubilació (1985), en fou un dels membres representants de la UPC.

Amb referència a l'activitat acadèmica i científica, l'any 1960 fou elegit acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. En fou director de la Sec-

ció 2 (Física, Química i Electrotècnia) de l'any 1969 fins al 1977. Fou vicepresident de l'Acadèmia des de l'any 1977 fins al 1980. L'any 1984 fou novament elegit director de la Secció 2, fins al 1987. L'any 1978 fou elegit membre agregat de l'Institut d'Estudis Catalans, i des de 1981, fou membre numerari. Fou responsable de l'IEC al Grup Interuniversitari d'Energia Solar. En crear-se el 1982 el Consell Científic i Tecnològic de la Generalitat, en fou nomenat vocal. Aquest Consell el designà president de la Subcomissió de Tecnologia, fins al 1991 per derogació del Consell. Ha estat membre del patronat gestor i posteriorment fundador (1986) de l'Institut Català de Tecnologia (ICT), membre del patronat gestor i posteriorment fundador (1986) de l'Institut Català d'Inspecció i Control Tècnic i membre de la Comissió de Seguiment del Conveni Generalitat de Catalunya-Institut d'Estudis Catalans (1989-1992), com a representant de l'IEC.

Ha rebut els premis i distincions següents: Medalla d'Or al Mèrit Electrotècnic, atorgada per l'Asociación Electrotécnica Española, el 15 de gener de 1975; Gran Creu de l'Ordre Civil d'Alfons X el Savi, atorgada pel rei, el 19 de juny de 1985; Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic, atorgada per la Generalitat de Catalunya, el 18 de novembre de 1986; Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1990); President d'Honor de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya (1993) i Premi 150 Anys de l'Enginyeria Industrial a un enginyer industrial per la seva trajectòria professional, el 25 de maig de 2001.

Enric Ras sempre serà recordat per quaranta-una promocions d'enginyers industrials com un dels millors professors que han tingut, i, pels que l'han conegut, com un senyor, un senyor afable, compromès amb la ciència i la tecnologia, i amb la millora de la qualitat de la formació en el país.

Text llegit per Josep Amat i Girbau en el Ple del dia 11 de juny de 2007